

Zaslужni profesor dr. Adolf Šostar

- 75-letnik

Prof. dr. Adolf Šostar

»Družba uporablja, kar so inženirji proizvedli. Samo redki inženirji sledijo izključno svojim idealnim predstavam. Večina inženirjev ima nek cilj, in ta je v okviru naše družbe. Gre namreč za to, da zadovoljujejo potrebe te družbe. Da izdelujejo izdelke, ki ljudem koristijo. Inženirji z večjo inovativnostjo pospešujejo tehnološko spreminjanje,« so bile pogostokrat kritično izrečene misli zasl. prof. dr. Adolfa Šostarja, ki je nedavno praznoval 75. rojstni dan.

Zaslужni prof. dr. Adolf Šostar, zagotovo eden največjih strokovnjakov slovenske strojegradnje, se je rodil v začetku marca 1934 v Ljubljani, maturiral na 1. gimnaziji v Mariboru in študiral strojništvo na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, kjer je leta 1960 tudi diplomiral.

Že v času svojega študija si je profesor Šostar pridobil izkušnje in prepotrebno praktično znanje na praksah po različnih evropskih tovarnah, kot so Steyer Daimler Puch, Krupp Stahlbau Rheinhausen, Tovarna avtomobilov Maribor, Philipps v Eindhovnu in Götawerke v Göteborgu na Švedskem. V Tovarni avtomobilov Maribor se je leta 1959 zaposlil v Sektorju tehnološke priprave proizvodnje in delal kot konstruktor orodij, pozneje pa kot vodja skupine za osvajanje in preizkušanje proizvodnje.

To je bilo obdobje, ko je s svojimi kolegi v Društvu orodjarjev in v okviru Društva inženirjev in tehnikov intenzivno delal na pripravi pobude za šolanje obratnih inženirjev v Mariboru. Po zelo težavnem utemeljevanju in ostalih ovirah je bil 26. novembra 1959 v Ljudski skupščini sprejet zakon o ustanovitvi Višje tehniške šole (VTŠ) v Mariboru.

S tem so bili dani pogoji za usposabljanje mladih, novih inženirjev strojništva, tekstilstva in drugih tehniških znanj. Prav tako pa so bile ustvarjene možnosti, da se sposobni mladi inženirji iz gospodarstva vključijo v novo izobraževalno središče. Profesor Šostar je bil k takšnemu sodelovanju povabljen že leta 1962 in bil na VTŠ izvoljen za honorarnega asistenta pri profesorju Mareku za predmete Mehanska tehnologija, Priprava proizvodnje in Tehnološke meritve.

Leta 1966 je bil izvoljen za predavatelja teh predmetov, ki jih je strokovno razvijal z najvišjo stopnjo poslušanja za novosti v znanosti in gospodarstvu. V tej funkciji je razvil tudi izjemno sodelovanje VTŠ z industrijo in pridobil sredstva za opremljanje laboratorijev in gradnjo objektov VTŠ.

V letu 1971 je postal tudi znanstveni sodelavec Inštituta za proizvodno strojništvo na Tehniški univerzi (TU) v Gradcu, Avstrija, kjer je leta 1975 doktoriral in tako pričel pravo akademsko kariero. Kot znanstveni sodelavec tega inštituta je vodil tudi Centralno delavnico Tehniške univerze v Gradcu, od leta 1992 do 1994 pa je

bil gostujoči profesor na tej univerzi na do- in podiplomskem študiju za področje merilne tehnike.

Profesor Šostar je veliko svoje življenjske energije vložil v rast Fakultete za strojništvo in Univerze v Mariboru. Pričel je leta 1975 kot predstojnik strojništva na tedanji VTŠ, v obdobju 1979 do 1983 je bil dekan Visoke tehniške šole, v letih 1984/85 prorektor Univerze v Mariboru in od 1995 do 2001 dekan novoustanovljene Fakultete za strojništvo v Mariboru. Kot dekan Fakultete se je zavzemal predvsem za stalen dvig kakovosti vsebin in izvajanja študijskih programov ter oblikovanje podiplomskega študija.

Že v začetku svoje pedagoško-raziskovalne kariere mu je uspelo skupaj s profesorjem dr. Šmarčanom opremiti Tehnološki laboratorij in Laboratorij za tehnološke meritve. S tem je postavil osnovo za uspešno delo s študenti in raziskovalno delo mladih asistentov in mladih raziskovalcev. Sodobno opremljeni laboratorij je danes nosilec nacionalnega etalona enote za dolžino (op. pisca: danes laboratorij vodi prof. B. Ačko, ki je prevzel nasledstvo prof. Šostarja).

Z raziskovalnim delom in uspešnimi rezultati je postal mednarodno priznan strokovnjak in bil kot ekspert za področje koordinatne merilne tehnike povabljen k sodelovanju v različne evropske komisije pri VDI/VDE, CMMA, ISO-TC3 in TC54. Prav tako je bil kot strokovni sodelavec vključen v podjetja KOMEG in Carl Zeiss za področje koordinatne merilne tehnike.

Organiziral je enega prvih večjih strokovno-znanstvenih sestankov strokovnjakov z vsega sveta leta 1989 v Dubrovniku ter več mednarodnih seminarjev s tega področja na Tehniški fakulteti v Mariboru. Kongresi, znanstveni sestanki in seminarji so predstavljali vodilne smernice razvoja proizvodnih tehnologij, obdelovalnih in merilnih strojev.

Zelo rad je delal s študenti. Svoje izkušnje s področja raziskav je prenašal v procese izobraževanja in tako so študentje dodiplomskega in podiplomskega študija spoznavali nove trende in jih upoštevali pri svojih diplomah, magisterijih in doktoratih. Vedno je poudarjal, da bistvo v tehniškem izobraževanju lahko dosežemo le z avtonomnimi procesi razmišljanja. Zgolj s podajanjem tradicionalnega znanja namreč vse bistveno za prihodnost le redko prodira v ospredje.

Vzpodbujal nas je pri raziskovalnem delu in nam pustil veliko svobode pri iskanju rešitev. Pri mnogih problemih, ki smo jih reševali v obliki konkretnih projektov za različna podjetja, nas je s svojimi izkušnjami usmeril, predvsem pa nesebično pomagal tudi takrat, ko je bilo potrebno razumeti čisto osebne stiske. Pod njegovim vodstvom je tako v Sloveniji kot tudi v tujini diplomiralo, magistriralo in doktoriralo veliko kandidatov.

Fakulteta za strojništvo v Mariboru letos praznuje 50-letnico svoje ustanovitve. Brez dvoma je profesor Šostar eden najzaslužnejših, da je postala ena vodilnih in uspešnejših fakultet Univerze v Mariboru na področju znanstveno-raziskovalnega dela, izvajanja projektov za gospodarstvo, znanstvenih objav in kadrovske pre-

Profesor Šostar s sodelavci Laboratorija za tehnološke meritve (z leve: prof. Šostar, g. Milfelner, g. Žiljcov, prof. Ačko)

nove, prepoznavna doma in v tujini. To je tudi rezultat številnih poti, ki jih je moral opraviti v Ljubljano, da je lahko v okviru pomembnih funkcij v dejavnosti skupščin in komisij za šolstvo in raziskovalno dejavnost Republike Slovenije ter različnih ministrstvih zastopal interese stroke, fakultete, univerze, predvsem pa študentov.

Profesor Šostar je intenzivno usmerjal in poglobljajal mednarodno dejavnost. Zelo rad je pomagal mladim sodelavcem pri iskanju stikov in štipendij, ki so omogočali študij v tujini in s tem neposredno uveljavljenost fakultete. Fakulteta je pod njegovim vodstvom razvila vrsto sodobnih študijskih smeri, kreditni sistem študija, ter bila dvakrat mednarodno evalvirana z uspešno oceno.

Pri statusnih spremembah je veliko sodeloval v različnih organih Univerze od sprejetja Zakona o visokem šolstvu v letu 1993 naprej. Potrebno je bilo definirati akte in nova medsebojna razmerja. V to delo je v nekaterih kritičnih trenutkih posegel z modro presojo in rešitvijo problema v korist fakultete, univerze in zaposlenih.

Zaradi svojega ustvarjalnega prispevka k razvoju fakultete in visokega

šolstva v Mariboru uživa profesor Šostar med nekdanjimi in sedanjimi sodelavci velik ugled.

Pomembne funkcije je opravljal tudi v okviru dejavnosti skupščin in komisij za šolstvo in raziskovalno dejavnost Republike Slovenije pri Ministrstvu za šolstvo in šport in Ministrstvu za raziskovalno dejavnost. Sedaj je član Komisije Republike Slovenije za Zoisove nagrade, Slovenskega meroslovnega sveta in Slovenskega inštituta za standardizacijo. Je član vrste strokovnih društev doma in v tujini ter član Slovenske inženirske akademije in Slovenskega društva za tehniko in naravoslovje SATENA. Dobil je vrsto nagrad, med drugim zlati znak Univerze v Mariboru, državno odlikovanje red dela s srebrnim vencem SFRJ, diplome univerz oz. fakultet v Ljubljani, Zagrebu in Gradcu ter priznanja in diplome strokovnih društev.

Na osnovi izjemnih in pomembnih dosežkov profesorja dr. Adolfa Šostarja na področjih visokošolskega izobraževanja, znanstveno-raziskovalne dejavnosti na Univerzi v Mariboru in drugod ter za prenos znanja in prispevek k razvoju gospodarstva in strokovnih združenj mu je Univerza v Mariboru na predlog Fakultete za

strojništvo v letu 2001 podelila naziv zaslužni profesor.

Profesor Šostar je Mariborčan z dušo v pravem pomenu besede, ki mu ni vseeno, kako se ravna z našim gospodarskim in tehničnim prostorom. V svojem življenju je doživel gospodarske vzpone in padce v Mariboru. Kot dečka so ga zanimali Puchovi avtomobili in motorji, ki so bili pomemben del gospodarske in tehniške zgodovine severovzhodne

Slovenije. Da ne bo ta zgodovina prepuščena času pozabe, je tudi na tem področju opravil zelo pomembno nalogo – zapisal je zgodovino strojništva v Mariboru od njegovih začetkov do današnjih dni.

Sodelavci Inštituta za proizvodno strojništvo, Fakultete za strojništvo in Univerze v Mariboru, nekdanji študentje, njegovi diplomanti, magistranti in doktorandi in vsi, ki smo z njim sodelovali, vemo, da profesor

Šostar ni le velik strokovnjak, znanstvenik in vodja, temveč inženir in predvsem človek, ki je vedno našel čas, da ti je prisluhnil in svetoval.

Ob njegovem visokem jubileju mu želimo še veliko ustvarjalnih, življenjsko polnih let!

*Dr. Darko Lovrec,
Fakulteta za strojništvo,
Univerza v Mariboru*

Fluidna tehnika 2009

7. bienalna konferenca
Drugi poziv avtorjem

17. in 18. september 2009

Maribor, Kongresni center Habakuk

Temeljni namen konference FLUIDNA TEHNIKA 2009 je pospešiti prenos najnovejših raziskovalno-razvojnih dosežkov in spoznanj v vsakodnevno prakso in predstaviti nove proizvode in storitve z vseh področij tehnike, kjer se uporabljata hidravlika in pnevmatika. Še posebej sedaj, ko vlada svetovna recesija, se moramo zavedati, da je imeti prave informacije s strokovnega področja velika strateška prednost podjetja.

Na konferenci FT 2009 bomo namenili osrednjo pozornost aktualnim usmeritvam na področju razvoja komponent in sistemov fluidne tehnike – tako mobilnih kot stacionarnih. Dotaknili se bomo vseh segmentov fluidne tehnike: tehničnih novosti na področju razvoja komponent, hidravličnih tekočin, njihovi negi in nadzoru stanja, številnih konstrukcijskih podrobnosti, ki izboljšajo delovanje in zanesljivost komponent ali sistema, novosti na področju zakonodaje in standardov, premišljenih primerov uporabe in izobraževanja na tem področju.

Na preteklih konferencah smo uspešno prepletali nove tehnološke dosežke s poslovnimi cilji slovenskih podjetij, s predstavitvijo dobrih praks in problemov iz prakse. Zato je tudi letos osrednji moto konference FT 2009: povežimo raziskovalno in podjetniško sfero – tudi v širšem evropskem kontekstu.

Konferenca Fluidna tehnika 2009 prerašča svoje dosedanje okvire: postaja mednarodna konferenca, prepoznavna med domačimi in tuji strokovnjaki s področja fluidne tehnike.

Vljudno vabljeni k prijavi svojega prispevka kot avtorji, razstavljavci ali pokrovitelji!

Doc. dr. Darko Lovrec,
vodja organizacijskega in programskega odbora konference

Več informacij lahko dobite na elektronskem naslovu: d.lovrec@uni-mb.si
oz. na spletni strani: <http://ft.fs.uni-mb.si/>.